

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

5:30	5:17	5:25	5:10	הדלקת נרות
6:24	6:23	6:24	6:22	מוצאי שבת
7:02	7:00	6:59	7:02	רבינו תם

שבת מברכין, ר"ח ביום ראשון המולד לבילל ראשון שעה 7, 3 דק' 51 חלקים.

הילולא דצדיקא

- כט - רבי גרשון ליבמן ראש ישיבת "אור יוסף" נוברדרוק
- א - רבי חיים דוד אלקלעי מחכמי המקובלים בירושלים
- ב - רבי שלום דוב האדמו"ר מחב"ד
- ג - רבי בנימין זאב צבי מאזוראריש, בנו של רבי יחיאל מיכל, המגיד הקדוש מזלאטשוב
- ד - רבי יוחנן האדמו"ר מרחמסטרזיקה
- ה - רבי מסעוד בן שבת רבה של תארודאנת
- ו - רבי יעקב רופא מח'ס' קול מבשר

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

השבת, המשכן והקשר שבניהם

ומעתה מבואר נפלא מדוע הביא משה את שני הציוויים לפונדק אחד. מצוות השבת שתכליתה גילוי מלכות ה', היא ההכנה לבניית המשכן - לתיקון פריקת העול שבחטא העגל ולקבלת עול מלכות שמים. וא"כ המשמעות המיוחדת שיש בהקלה זו - יתר על כל הציוויים של משה לעמ"י - מכוונת אף לציווי בנין המשכן, שההקלה והמלכת השי"ת הטמון בחובה, היא היא ההכנה הנצרכת לתיקון פגם מעשה העגל ע"י הקמת המשכן.

ובזה יש לבאר את מאמר חז"ל (שבת קיח, ב) - כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו. שהתיקון לע"ז היא תשובת המשקל בהמלכת השי"ת וקבלת עול מלכות שמים. וזה מהות השבת, להאמין שהשי"ת ברא וחיידש את עולמו ושבת ביום השביעי.

ובשבת ג"כ יש את שני הבחינות, תיקון הגוף והנפש, ותיקון הרוש. היהודי מצווה לשבות בשבת, וגם את ממונו ורכושו צריך להשבות. והטעם לכך שענין השבת הוא ניתוק מהחומריות ומעולם המעשה, להתקשר ולהידבק ברוחניות, לחוש שאנו סמוכים על שולחן המלך, ולהסיר מליבנו כל מחשבה על פעולה ועבודה. ואפילו לדבר בענייני חול אסור, שהרי איננו זקוקים לכלום, יש לנו מלך גדול שדואג לנו ומספק את כל צרכינו. וכך בשבת מגיע היהודי לאמונה בחוש שאין לו מעצמו כלום, אם כל השבוע טורח ועמל ויגע לפרנסתו, הרי שבשבת בוקע אור האמונה שלא טרחתו ויגיעתו היא המפרנסת אותו, אלא הוא תלוי וסמוך על השי"ת, הוא המפרנס והמשפיע הכל.

וכדי להגיע לאמונה זו, נצטוונו לפרוק עול העבודה והטרחת לשבות ממלאכה, ולהרגיש בחוש איך אנו סמוכים על השי"ת. וכדי להגיע לשלימות תחושה זו, ציונו השי"ת להתנתק גם מרכושו וממונו, שגם הוא ישבות בשבת ולא יעשה מלאכה. כי אף דשאנו שובתים, אם ממונו עובד בשבילנו הרי עדין קשורים אנו לחומריות ובטוחים בה, ואין זה משענת מוחלטת על השי"ת.

הרי שהתכלית שבביתת השבת לקבוע בנפשנו ניתוק מהגשמיות והחומריות, לקדש את עצמינו להידבק בהשי"ת. ופעולה זו משפיעה על כל משך ימי השבוע, גם כשנכנס לימי המעשה נקדש את פעולותינו להיות לשם שמים, וממונינו ורכושונו מקבלים משמעות אחרת לגמרי. השביתה בשבת נותנת מבט שונה על הרכושי, שאינו אלא אמצעי לעבודת השי"ת ואינו תכלית בפני עצמו, ובה החומר מתעלה ומתקדש.

ובשעה שעמדו עם ישראל בפני תהליך התיקון לחטא העגל שהיה פגם ברוחם ובמונחם, והתיקון הוא ע"י קבלת עומ"ש בדעתם, והעלאת וקידוש רכושם להגיע לתכליתו להביא לכבוד שמים והשראת השכינה. בא משה רבינו ובאותו מעמד ציווה אותם על השבת שהיא ההכנה הראויה והפעולה הנצרכת לקדש את הממון שנטמא במעשה העגל. שע"י השביתה בשבת מקבל הרכוש דרגה גבוהה ומעלה נכבדת להיות כלי שרת לעבודת השי"ת, ויוצא מחומר לרוח ומטומאה לטהרה. וכאשר יטהרו את ממונם מפגם חטא העגל ע"י קדושת השבת, אז יהיה ראוי להגיע לתכליתו - להגישו ולהקטירו להאדרת כבוד שמים ולהיות כלי טהור להשראת השכינה.

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל... ששת ימים תעשה כל מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה" (שמות לה, א-ב).

באותו מעמד שנצטוו ישראל על השבת ממשיך משה לצוותם גם על נדבת המשכן ועשייתו. וכבר עמדו רבותינו על הקדמת אזהרת שמירת השבת קודם ציווי המשכן, להורות שאין מלאכת המשכן דוחה את השבת (ראה רש"י).

אמנם רבותינו ביארו לנו הטעם בהקדמת הציווי על השבת, אבל עדין יש לנו לעמוד על פרט נוסף בפרשה זו, מדוע נאמרו שני ציוויים אלו במעמד אחד ובאותה שעה, דבר המלמדנו על קשר עמוק ופנימי בין שני הציוויים - השבת והמשכן.

משמעות מיוחדת יש ל"ויקהל" לדברי חכמינו ז"ל. וז"ל הילקוט (ר"פ ויקהל) - רבותינו בעלי אגדה אומרים, מתחילת התורה ועד סופה אין בה פרשה שנאמר בראשה ויקהל אלא זאת בלבד. אמר הקב"ה, עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפנייהם רבבים הלכות שבת, כדי שילמדו ממך דורות הבאים להקהיל קהלות בכל שבת ושבת ולכנוס בבתי מדרשות, ללמד ולהורות לישראל דברי תורה איסור והיתר, כדי שיהא שמי הגדול מתקלס בין בני, ע"כ.

הנה ביארו לנו רבותינו מה נשתנה הציווי על השבת שנאמר במקלות ישראל, ופה אנו עומדים ושואלים, הרי בהקלה זו הצטוו ישראל גם על המשכן, ומהי משמעות "ויקהל" לגבי הציווי השני - המשכן. מדוע היה צריך לצוות עליו בקהילת עם ישראל.

ונראה בבירור של דברים. הנה ידוע שהמשכן היה תיקון וכפרה לחטא העגל, וגם סימן והוכחה לכך שהקב"ה סלח ומחל לישראל על אותו העוון, וחזר להשרות את שכנתו בתוכם. ביום הכיפורים - יום בו סלח השי"ת על חטא העגל, ירד משה והקהיל את עם ישראל לצוותם על המשכן. ואיתא במדרש (תנחומא תרומה ח) אמר הקב"ה, יבא זהב שבמשכן ויכפר על זהב שנעשה בו העגל שכתוב בו "ויתפרקו העם את כל נומי הזהב". ולכן מתכפרין בזהב "וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב".

החטא הגדול שבמעשה העגל היה כפירה בהשי"ת ועבודה זרה - "קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו" "אלה אלהיך ישראל", ועוון זה באו ישראל לתקן בבניין המשכן. וכתשובת המשקל על אשר פרקו עול השי"ת מעליהם, באו והתאמצו לקבל את מלכותו עליהם בגילוי בהשראת השכינה בתוכם, לבנות לו בית ולהמליכו עליהם.

והנה איתא במדרש תנחומא, ויקהל משה - אמר להן הקב"ה לישראל, אם אתם נקהלים בכל שבת ושבת לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וקורין בתורה ובנביאים, מעלה אני עליכם כאילו המלכתם אותי בעולמי. מבואר שתכלית ציווי ואזהרת השבת בהקלה דוקא, הוא כדי להגיע להמלכת השי"ת.

ואמנם ענין ההקלה נאמר כלפי מצוות השבת, אך קשור הוא ומחובר לתכלית המשכן. שענין ההקלה הוא קבלת עול מלכות שמים שיש במצוות השבת, שהרי תכלית השבת היא האמונה בחידוש העולם והשגחת השי"ת עליו. ובמעמד הקהל הדגיש להם משה את ענין המלכת השי"ת שיש במצוות השבת - שהרי את פרטיה ומצוותיה כבר לימדו קודם לכן במרה - והוא הוא התיקון לפריקת עול מלכות שמים שהיה בחטא העגל.

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

הכיפה שהגנה בזכות שמירת השבת

בשבת זו שבה ונשנית מצות שמירת השבת, שכוחה רב להגן ולשמור על שומרי שבת וקוראי עונג שבת. לפנינו סיפור מופלא (פורסם בבטאון 'קול ברמה' מחודש שבט השנה) הממחיש כיצד הגנה שמירת השבת על עיר גדולה בדרום הארץ, שטילים שיצאו כבר מעזה היו עלולים לנחות במרכזה.

לפני מספר שבועות התקיים טקס הענקת תארי צל"ש (ציון לשבח) לכמה חיילים שנקטו ביוזמה - שהצילה, בס"ד, עיר שלימה מנפילת טילים שיצאו מעזה. המדובר היה בחיילים שהיו מופקדים על סוללת 'כיפת ברזל', אי שם בדרום הארץ, ולפתע הבחינו במכ"ם בכמה טילים המשוגרים מעזה ויוצאים לכיוון אחת הערים הגדולות בדרום.

על פי נתוני המכ"ם היו עלולים הטילים הללו לנחות ממש במרכז העיר, ולגרום רח"ל לאסון גדול עד מאוד. לרשות החיילים בסוללה עמדו בסך הכל כמה עשרות שניות כדי להפעיל את הטיל של 'כיפת ברזל' - האמור לנטרל את הטילים הקטלניים. הבעיה היתה שלפי ההוראות צריכים החיילים לקבל על ההפעלה אישור מקצין בכיר, שלא היה בשטח.

הם ניסו להשיג אותו, ולא הצליחו, ובתוך חלקיקי שניות הבינו שאם לא יפעילו לבדם את מערכת ה'כיפה', עלולים הטילים העזתיים לנחות כבר במרכז העיר. החיילים החליטו על דעת עצמם, וכאמור כנגד ההוראות, להפעיל את הטיל המנטרל, ובס"ד הצליחו להפיל את הטילים שכבר היו מעליהם. האסון הגדול נמנע, בחסדי שמים מרובים.

בטקס בו חולקו להם תארי הצל"ש אמרו בכירי הצבא - שהציון לשבח מוענק להם בגלל היוזמה שנקטו בה, למרות הפרת ההוראות שהיתה בכך.

ברם, מקור שידע את אשר נעשה בשטח, הוסיף 'פרט קטן'. הוא לא שינה את העובדות על היוזמה של החיילים, וגם הוא שיבח אותם על מה שעשו, אבל לפי דבריו יוצא שהצל"ש העיקרי מגיע ל...שבת קדשנו, ובעצם כל נס ההצלה של העיר הדרומית - התרחש בגלל שמירת השבת.

המקור סיפר שהיתה במקום 'הפרה' נוספת של ההוראות. מפקד הסוללה קיבל ביום ששי הוראה מהממונים עליו לפרק את הסוללה, ולהעבירה למקום אחר. נותני ההוראה היו בטוחים שהאזור הוא בדרום הארץ, כבר בטוח ד"ו, וממילא אין צורך להמשיך ולהפעיל את הסוללה המדוברת.

המפקד ידע שמלאכת הפירוק לא תסתיים לפני כניסת השבת, וכיון שלא היה בכך פיקוח נפש החליט על דעת עצמו לדרות את הפירוק עד לאחר השבת. ברם, כיון שהסוללה המשיכה לעמוד על מקומה, החליט המפקד להשאירה גם במצב של כ שירות לפעולה, והחיילים המשיכו לתפעל את המערכת.

ובדיוק בליל שבת מגלה המכ"ם את הטילים שיצאו לפתע מעזה... החיילים ומפקדם, ניסו לאתר את הקצין הבכיר כדי לקבל אישור הפעלה, ולא מצאוהו. וכאמור, החליטו להפעיל את הסוללה על דעת עצמם. אם הסוללה היתה כבר מפורקת, בוודאי שאי אפשר היה להפעילה, וטילי ההרס היו נוחתים במרכזה של העיר הדרומית הגדולה.

ובזכות שמירת השבת, ניצלו רבבות התושבים מאסון גדול.

זכור כי עפר אנחנו

באחת השנים השתתפתי בהלווייתה של אישה שהאריכה ימים למעלה ממאה שנה. ההיכרות שלי עם בני משפחתה ועימה הייתה ארוכה ועמוקה, והתחילה עשרות שנים קודם לכן.

אותה אישה הייתה עשירה גדולה ולא חסר לה דבר. בית פאר עמד לרשותה ובו משרתים ומשרתות לרוב, פלאי הטכנולוגיה והקידמה שרתו אותה בנאמנות, וכל מה שהיא רצתה ניתן לה מיד.

אולם כאשר ראיתי את אנשי החברא קדישא מורידים את גופתה לקבר והיא מלוכלכת מעפר, חשבתי לעצמי: היכן הם הפאר והאסתטיקה שהיו לה בחייה? היכן כל אותם תענוגות ופינוקים שהיו מנת חלקה? היכן תכשיטי הזהב, הכסף והיהלומים שהיא הייתה עונדת על עצמה?

ובמוחי הבנתי דבר חשוב - כל האמצעים החומריים שעמדו לרשותה והסבו לה חיי פאר ונוחות נשארו בעולם הזה!

זהו סופו של כל אדם, אפילו אם הוא עשיר גדול - בבוא יומו מגיע גופו למקום עפר רימה ותולעה, ורק נשמתו עוברת לעולם שכולו טוב כשהתורה והמצוות הן היחידות

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "כה אמר ה' א-להים בראשון". (יחזקאל מה). ומוסיפים ב' פסוקים מ"מחר חודש".

הקשר לפרשה: בהפטרה נקרא על הקרבנות שיביא הנשיא בראש חדש ניסן,

וכמו כן מסופר על חג הפסח, וכך גם המפטיר של שבת החודש עוסק בענין ראש חדש ניסן וחג הפסח.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מקור לכאב ולא סתם שעשוע

אסור לספר דברים לשם שחוק וקלות ראש בלבד, אם יש בהם דברי גנאי או נזק אפשרי.

כשמספרים משהו משעשע העלול להביך מישהו מבין המעורבים בו כאשר יסופר בנוכחותו, הרי זה לשון הרע. הרבה מצבים מבדחים הם בעצם מקור לכאב למעורבים בהם.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכן האדם מביא לחשבון הנפש

"אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה" (שמות לח, כא).

בפרשת פקודי, מונה משה רבינו ע"ה את פירוט ההכנסות וההוצאות שהיו לצורך הקמת המשכן, ובהמשך הפרשה התורה מספרת על כל עבודת המשכן וכליו. וכאשר סיימו בני ישראל את כל העבודה, נאמר (שם, לט, לב) "ותכל כל עבודת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו".

וחשבתי להסביר בענין, הנה כפילות הלשון "המשכן משכן", בא לרמוז לבני ישראל לאיזה דבר הם צריכים להתדמות. משום כן נאמר "אלה פקודי המשכן", כי זה רומז לגוף של כל יהודי ויהודי שהוא משכן לנשמה.

כמו כן הדבר מרמז לבני ישראל, שהם צריכים ללמוד ממה שעשה משה רבינו במשכן, וכך יעשו כל ימי חייהם. שכן, בני ישראל ראו כיצד משה רבינו עושה חשבון של כל ההוצאות, והם מאד התפלאו על כך. שהרי יש כבר מספיק חומר לבניית המשכן, מה גם שמשה רבינו אמר להם להפסיק להביא לכל המלאכה, כי היא יתירה. ואם כך, למה הוא צריך להמשיך ולעשות חשבונות כמה הוצאות יש למשכן.

ולא עוד, וודאי הוא שבני ישראל לא חשדו במשה רבינו שח"ו הוא רוצה לקחת חלק מהכסף והזהב לעצמו, כי אם היה רוצה לעשות כן, לא היה אומר להם להפסיק להביא, אלא היה אומר שיעדיין אין מספיק, וכך היה מכניס את המותר לכיסו. אלא בוודאי שמשה רבינו על אף היותו נקי, חישב כל העת את כל ההוצאות, ואף הודיע לכולם כמה הוצאות היו למשכן, כמו שאמרו חז"ל (תנחומא פקודי ה). ולמה באמת עשה כן.

אלא, מטרה קדושה היתה למשה רבינו בכך שחישב את ההוצאות למשכן, זאת כדי לרמוז לבני ישראל לנהוג כמותו. שכן, כשבני ישראל חטאו בעגל נסתלקה השכינה מישראל, ואחר כך כשעשו תשובה, התנאי לחזרת השכינה לשכון בישראל היה עשיית המשכן, ושם תשרה השכינה.

בכך רצה משה רבינו ללמד לבני ישראל, שכל גוף של איש מישראל הוא כמשכן לשכינה, כי בו שוכנת הנשמה שהיא חלק א-לוה ממעל. וזהו בבחינת "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח) בתוך כל אחד ואחד.

פניני הפרשה

כמה אורכת זמן התפילה?

"ויברך אותם משה" (שמות לט, מג)

ומה ברך אותם?

מבואר ברש"י שאמר להם: יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וגו', והוא אחד מ"א מזמורים שבתפלה למשה.

בזהר הק' (נח א, סב) נאמר שכל יום שובת הגיהנם את הזמן שישראל מתפללים ג' תפילות, ומבואר שכל תפילה היא משך שעה וחצי נמצא שכל יום שובת הגיהנם ארבע וחצי שעות.

חשבון מדיקדק ערך המגלה עמוקות' (ואתחנן אופן קכו) שבשבוע ימים שובת הגיהנם 51 שעות, משום שבששה ימים שובת 27 שעות ובשבת עוד 24 שעות, נמצא שהגיהנם בוער בשבוע רק 117 שעות.

תוספת נופך, כותב רבי יהודה לייב רבינוביץ שליט"א ('כרם חמד' מזמור צא) שלכן כל האומר שיר השירים ניצול מדינה של גיהנם, משום שבשיר השירים יש 117 פסוקים.

ואם כן, נמצא שבמזמור 'יושב בסתר' יש קי"ב תיבות, ובכפילת פסוק 'אורך ימים' שבסוף המזמור, שיש בו ה' תיבות, הרי קי"ז תיבות, נמצא שהמזמור הזה מכוון כנגד השעות שדולק הגיהנם.

הנשים הביאו רק משום חיבוב מצוה

"ויבואו הנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חח ונזם" (שמות לה, כב)

לשון הכתוב "על הנשים" ולא "עם הנשים" - ביאר מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, בנועם שיח, כי המשכן בא לתקן את חטא העגל. והנשים הם אלו שפגמו בחטא העגל והיה להם לתקן חטאם, אבל הנשים לא חטאו בעגל כלל (פרקי דרבי אליעזר מה). על כן הנשים חפצו ושאלו לסייע בבניית המשכן יותר מהנשים, בכדי לכפר על חטאם שפגמו בעגל. והזדרזו אם כן בהבאת התרומה יותר מן הנשים, ועל כך נאמר "הנשים על הנשים" לומר שהנשים הביאו בהזדרזות יתירה, כי מאחר והנשים פגמו בעגל הם היו צריכים להזדרז בבניית המשכן כדי להתעלות. אבל הנשים הביאו רק משום חיבוב מצוה.

וזה רמזו בחילוק שיש באותיות של נשים לעומת ואנשים. החילוק הוא "א" שבאנשים נמצאת האות א', ובמילה נשים לא נמצאת האות א'. ואלף מרמז על אלופו של עולם, שהוא ה'. לומר שבחטא העגל הם חטאו לה'.

הפה משקף את הלב

"ולא יזח החשן מעל האפד" (שמות לט, כא)

הרה"ק מסדיקלאב זצ"ל, בספרו 'דגל מחנה אפרים' תמה שהרי מצוות "ולא יזח החושן" נמנית ע"י המפרשים בכלל התרי"ג מצוות, וא"כ איך יכולים לקיים מצוה זו בזמן הזה (כי התורה הק' היא נצחית לכל ישראל ובכל עת)?

וביאר ה'דגל מחנה אפרים' שיעקר מצות החושן שיהיה תמיד על האפד, ו'אפד' בגמטריה 'פה'. וזהו 'ולא יזח החושן', היינו הלב, מעל האפד, היינו מעל הפה, שיהיה פיו ולבו שווים ולא יהיה חלוק לבו מפיו.

כל מעשינו - לשם שמים

"וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה" (שמות לה, כו)

אמר רבי אבא (זה"ק תזרע נ): בשעה שהיו עושות מלאכה היו אומרות: זה למקדש זה למשכן, זה לפרוכת. וכן כל אותן האומנים, כדי שתשרה הקדושה על ידיהם ותתקדש המלאכה. וכאשר הגיעה המלאכה למקומה, בקדושה עלתה.

על כן, מי שבונה בנין, כשמתחיל לבנותו צריך להזכיר בפיו שלעבודת הקדוש ברוך הוא - הוא בונה, לפי שנאמר "הוי בונה ביתו בלא צדק", ואז סייעתא דשמיא שורה עליו והקדוש ברוך הוא מכין עליו קדושה וקורא עליו שלום. זהו שאמר הכתוב "וידעת כי שלום אהליך".

דיבורו, והתייחס אל היהודי הכלוא בנעימות וברוך. האם אינך מכירני? שאל. הסתכל אליי, ותגיד האם אינך זכור שעבדתי אצלך לפני למעלה מ-30 שנה, אמר הסוחר. כך או כך, ברצוני לבשר לך שאתה משוחרר מן הכלא, ובוא ואספר לך את השתלשלות הדברים החל מהרגע שהגעת לשוק כדי לרכוש את הפרווה.

זיכרונות נעימים עד מאוד ליוו אותי מהתקופה שבה עבדתי אצלך. יושרך ומידותיך הטובות, סלחנותך לכל יציר נברא, וההשתדלות שהשתדלת להנעים את האווירה במחיצתך, היו בזיכרוני כל העת, גם בשנים מאוחרות יותר, כשדרכינו נפרדו זו מזו.

מיד כשראיתך נכנס לחנות הפרוות שלי, החלטתי למכור לך את הסחורה במחיר מוזל מאוד, כדי להחזיר לך ולו במשהו על כל שעשית למעני בתקופת עבודתי אצלך.

ואכן, מכרתי לך מרצוני את הפרוות במחיר ה'מצחיק' ההוא, שלא החזיר לי אפילו את העלות שהשקעתי אני בקניית הפרוות. הכל היה שווה לי, כדי לגרום לך נחת רוח.

גם כשהגעת בפעם השניה, לא שיניתי את טעמי ויחסי אליך. ברם, לאחר מכן, נזכרתי שבתקופת עבודתי אצלך, היית מדבר רבות בשבחה של הדת היהודית, והאמונה בבורא עולם, מחד גיסא, ובטלת לחלוטין את כל מי שדיבר על אלוהים אחרים.

ברגע שנזכרתי בכך, החלטתי שלא שווה לי להעשירך עושר כה רב, במכירת הפרוות במחיר המוזל, אלא אם כן אעמידך בניסיון ואדרוש ממך לנשק את הצלם שלי, ואראה האם הדברים שדיברת אתנו אז, מפעמים באמת בליבך, והינך מאמין באלוקיך עד תום, או שמא הכל היה מן השפה ולחוץ.

ועכשיו, **משראיתי את אמונתך העזה, ונוכחתי בעצמי בנאמנותך לבורא עולם, אני משאיר בידיך את כל הפרוות שקנית ממני, עם הרווח הגדול בצידך, ואף אמכור לך עוד ועוד פרוות, ובמחירים יותר מוזלים, על מנת שתצליח להרוויח עוד כסף, ולהתעשר בצורה יותר משמעותית.**

מה למדנו מסיפור זה, שסופר כאמור על ידי אחת מראשי הישיבות?

ההצלחה והשגשוג המתניו ליהודי הוא מאחרי הדלת. אם לא היה עומד בניסיון, חלילה, ומנשק את הצלם, או מוציא מילה אחת מפיו נגד האמונה, לא היה זוכה להגיע למה שהגיע.

רק משעמד בניסיון הגדול, והוכיח להשי"ת שהוא מאמין שכל מה שהוא עושה עימו - לטובה הוא עושה, ואיש לא יצליח ליטול ממנו את האמונה הזו, נפתחו בפניו שערי ההצלחה והסיעתא דשמיא.

בתחילה לא האמין למשמע אזניו, ושאל את הסוחר פעם שניה ושלישית באיזה מחיר הוא מתכוון למכור לו את הפרווה, כשהסוחר אישר שוב ושוב את המחיר המוזל שנקב בתחילה, החליט היהודי לרכוש ממנו מספר רב של פרוות, ולמוכרן במחיר הרגיל, וכך יעלה בידו להרוויח מעסקה זו הון רב.

וכך עשה, והצליח לצבור לעצמו סכום כסף גדול מאוד.

לאחר שסיים את מכירת הפרוות, וירא כי טוב, החליט לנסות את מזלו בשנית. והנה גם הפעם היה מוכן הסוחר למכור לו את הפרוות במחיר המוזל.

היהודי רכש כמות גדולה של פרוות, ומכרן, והצליח גם הפעם להתעשר בהון רב.

כשהגיע בפעם השלישית, השתנו לפתע פניו של הסוחר, שהרים עליו את קולו ושאל: 'תגיד לי, כמה כסף שילמת על הפרוות שמכרתי לך?'

כשנקב במחיר המוזל, החל הסוחר לצעוק, ואף לאיים עליו, ותוך שהוא מנופף באצבעו השמיע אימונים קשים נגד היהודי, הגדירו כגולן, וטען שסחט אותו עד שהגיע למחיר הלא יאמן הזה... ותבע ממנו להחזיר לו את כל הפרוות...

היהודי היה המום, ולא הבין על מה רגשה הארץ ועל מה נעו אמות הסיפין.

'הרי אתה עצמך הצעת לי לרכוש את הפרוות במחיר זה, ומה אתה רוצה עכשיו ממני?' שאל.

אבל עד שפנה ימין ושמאל, הגיעו שוטרים והניחו אזיקים על ידיו, ושמנו אותו במעצר.

לסוחר ההוא, כך התברר, היו קשרים טובים עם ראשי השלטון, ובשל מעמדו המכובד מילאו רשויות החוק אחר הוראותיו, והיהודי הובל לבית הכלא. לא עזרו לו כל הטענות וההצטדקויות שמעולם לא גזל פרוטה מאף אחד, וגם הפעם איננו אשם במה שקרה. החוקרים האמינו לסוחר, והיהודי הושם מאחורי סורג ובריח.

כעבור מספר ימים, נכנס הסוחר אל תא המעצר של העצור היהודי, ואומר לו: יש לי להציע לך עסקה מסוימת, ואם תמלא אחר התנאי שלי, תשתחרר מיידית מבית הכלא.

היהודי שלא ידע מה מתכוון הסוחר להציע לו, נטה אוזניו כאפרכסת, ואז אמר לו הסוחר:

יש עמדי כאן צלם של האלוהים שלנו. אם תנשק אותו, אדבר עם שלטונות הכלא שישחררוך מיידית מבית האסורים.

היהודי שמע והודיע. הוא התעשת באופן מידי, ואמר לסוחר, באמיצות ובאמונה, שהוא אינו חושב כלל למלא אחר דבריו. 'אני יהודי, ואסור לי לעשות מה שאתה אומר, ואני אף מצווה על כך ביהרג ובל יעבור, והנה אני מוכן ומזומן למסור עצמי להריגה. לא יעזור לך שום דבר!'

הסוחר ניסה לשכנעו שוב ושוב, ומשראה שהיהודי נותר בן נאמן לאלוקיו, ואינו מתכוון להמירו באלוהים אחרים, שינה לפתע את טון

אנחנו חושבים שהנשים באו ומסרו את תכשיטיהן לבניית המשכן, עקב רצונן ליטול חלק בבניית המשכן, אבל הספורנו מדגיש שבגלל אהבת השם יתברך שהיתה בליבן של הנשים, הן מאסו בתכשיטיהן.

וז"ל הספורנו: "ואותן הנשים מאסו עניי תכשיטיהן, והקדישו מראותיהן להורות אינן צריכות עוד להן".

ללמדנו בא הדבר, שהאדם המתקשר לענייני הרוחניות, איננו זקוק יותר לענייני העולם הזה. דרגה זו שייכת אצל כל יהודי, לפי מדרגתו. חייו של האדם מלאים וגדושים הם בניסיונות, ובעצם כל פסיעה שהאדם עושה בזה העולם, היא ניסיון מאת הבורא, לראות כיצד יפסע, ובאיזו צורה יכוון את צעדיו.

בשל קושי הניסיונות שמתנסים בהם בני תקופתנו, מעיר הגר"י זילברשטיין שליט"א בספרו 'ברכי נפש', מוזמן להיתקל לצערנו, באנשים המאבדים את ישוב הדעת שלהם, וסבלנותם פוקעת מרוב הייסורים, ואז הם מוציאים מפיהם מילים שאסור להוציא, וזה החמור מכל.

ומדוע? מפני בכוחה של מילה אחת כזו לגדוע עולמות שלמים, ולקחת את השכר העצום הממתין להם, אם יעמדו בניסיון. וחבל, אם המילה הלא טובה שהוציאו מן הפה, לא היתה יוצאת, והם היו מתאזרים בביטחונם המלא בהשי"ת, היתה מזומנת להם טובה עד לבלי די.

ומשום שלא עמדו בניסיון, ודיברו, ולו רק מילה אחת, או כמה מילים ספורות, ניטלה מהם הטובה הזו.

את הסיפור הבא סיפר אחד מראשי הישיבות בארץ ישראל, ולבד מהמסקנה המאלפת שיש בו על מסירותם של יהודים לאביהם שבשמים, ומומחשת כאן גם הידיעה הנ"ל, שניסיונות החיים מתרגשים על האדם כדי לבחון את דרגתו באמונה וביראת השם, ואם הוא עומד בניסיון ומתגבר על הקשיים לכבוד קונו - אחת דתו להפיק רווחים ולהשתכר מהתגברות זו.

יהודי באחת מארצות אירופה, ביקש לרכוש לעצמו פרווה למעילו. הוא התכוון לשלם על כך מחיר יקר, כיאה למוצר שכזה, הידוע במחיריו הלא זולים. מה גדלה הפתעתו כאשר הגיע אל המוכר הגוי, וזה הציע לו לרכוש פרווה במחיר מוזל מאוד שהגיע לכ 20% מהמחיר הקבוע בשוק.

אם מחירה הרגיל של פרווה היה, למשל, 1,000 שקלים, היה מוכן הסוחר למוכרה ליהודי שלנו ב 200 שקלים בלבד.